

TAXELE ȘI IMPOZITELE PLĂTITE DE COMPANIILE MEMBRE FIC ȘI ANGAJAȚII LOR ÎN ROMÂNIA

Consiliul Investitorilor Străini

Notă privind drepturile de autor

Copyright © 2019 Consiliul Investitorilor Străini (FIC),
Str. Ion Câmpineanu nr. 11, 010031 București, România.
Toate drepturile rezervate.

Prezenta analiză este rezultatul unor contribuții importante din partea membrilor FIC, a Comitetului Director, grupurilor de lucru și a personalului permanent în colaborare cu Consilium Policy Advisors Group (CPAG).

FIC distribuie această analiză în mod gratuit, ca parte a angajamentului său față de comunitate. FIC acordă permisiunea presei scrise și audiovizuale, ONG-urilor și altor organizații similare de a reproduce și de a publica extrase din această analiză pe orice tip de suport fără plata vreunei taxe sau redevențe și fără o solicitare formulată în scris, cu condiția ca astfel de copii să nu se efectueze sau să se distribuie în scopul obținerii de profit, iar FIC să fie recunoscut în toate cazurile ca autor al acestora. Pentru a garanta acuratețea citatelor și a procesului de republicare, această analiză este disponibilă în format electronic pe site-ul www.fic.ro. Nimeni nu are dreptul să publice, să transmită, să transfere, să comercializeze, să reproducă, să creeze lucrări derivate, să distribuie sau să utilizeze în orice fel conținutul acestui document, parțial sau în întregime, cu excepția cazurilor enumerate mai sus în care este permis expres acest lucru.

Deși FIC a depus eforturi pentru a se asigura că acest studiu este actual și corect, FIC nu își asumă nicio răspundere pentru eventualele erori sau omisiuni din această analiză.

Comunitatea investitorilor străini a fost confruntată în ultimii ani cu un discurs public care sugerează faptul că societățile comerciale cu capital străin nu își plătesc taxele și impozitele pe care le datorează statului conform legii și că nu au o contribuție la crearea de bunăstare în România.

Trebuie spus încă de la început, faptul că FIC nu vorbește în numele tuturor companiilor cu capital străin din România, ci doar a membrilor săi.

Am considerat, totuși, că acest discurs public nu poate să rămână fără răspuns, astfel că am făcut o analiză în rândul membrilor FIC pe care i-am rugat să ne comunice care este valoarea tuturor taxelor pe care le plătesc către bugetul de stat, bugetele locale sau bugetele de asigurări sociale.

Analiza a fost realizată prin colectarea datelor de la 46 de grupuri de companii (aproximativ 68 entități) înregistrate la Registrul Comerțului din România.

Ne-am fi dorit să putem analiza întreg mediul de afaceri, toate companiile din România, inclusiv cele cu capital străin, din perspectiva taxelor pe care le plătesc, dar datele necesare nu sunt publice, acestea se află doar în posesia Agenției Naționale pentru Administrare Fiscală.

Datele FIC folosite în această analiză sunt pentru anul 2017 și au fost colectate direct de la companii.

Companiile analizate

1	Atos	24	KPMG
2	Banca Românească	25	L'Oreal
3	BCR/Erste Bank Group	26	Lowe Group
4	BRD-Groupe Societe Generale	27	Metro
5	British American Tobacco	28	Michelin
6	Can-Pack	29	MOL
7	Carrefour	30	NN Pensii & Asigurări
8	Coca Cola	31	OMV Petrom
9	Deloitte	32	Orange
10	Ductil/Lincoln Electric	33	OTP Bank
11	eMAG (Dante International)	34	Philip Morris
12	Enel	35	PricewaterhouseCoopers
13	Engie	36	Provident Financial
14	E.ON	37	Raiffeisen Bank
15	Ericsson Telecommunications	38	Renault/Dacia
16	Ernst & Young	39	Rompetrol/KMGI
17	GlaxoSmithKline	40	Saint-Gobain Glass
18	Heineken	41	Sodexo Pass
19	Holcim	42	Tenaris Silcotub
20	Honeywell Garrett	43	Total
21	ICME ECAB/Steelmet	44	UPC
22	ING Bank	45	Ursus Breweries
23	JT International	46	Vienna Energy Forța Naturală

Sunt companii mari cu capital străin/corporații (20 dintre acestea fac parte din top 60 cele mai mari companii din România după cifra de afaceri, iar 5 dintre ele sunt parte din top 15 bănci ca valoare a activelor).

Investițiile lor încep, în medie, la finalul anilor '90, ceea ce sugerează că aceste companii au investit pe termen lung în România.

Sunt înregistrate și plătesc taxe în România de mai bine de 20 de ani.

Activează în sectoare precum: energie, auto, servicii financiare, telecomunicații, IT, producția de tutun și băuturi alcoolice, comerț, consultanță și altele.

Angajează aproximativ 130.000 de persoane, reprezentând 2,6% din numărul mediu de salariați din România.

Au contribuit semnificativ la modernizarea economiei naționale, la integrarea ei în economia europeană și în lanțurile internaționale de export și producție.

Au adus tehnologie și know-how pe piața internă, contribuind astfel la creșterea productivității, cât și guvernarea corporativă prin intermediul căreia au promovat importanța corectitudinii, transparenței și responsabilității în companii.

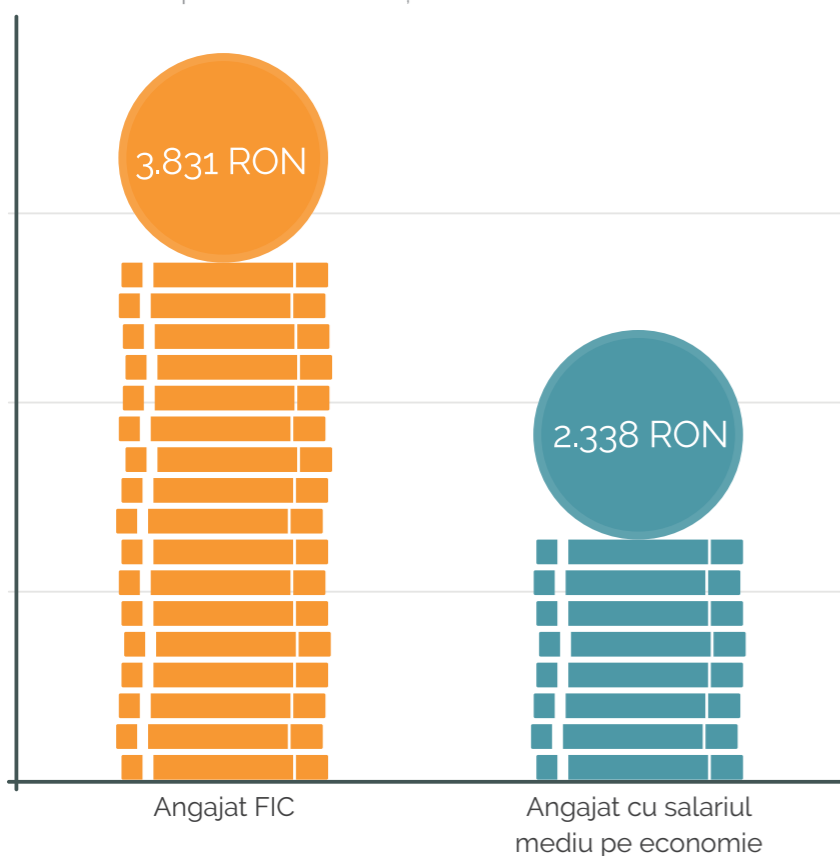
Au contribuit direct la creșterea economică înregistrată de România prin investițiile realizate și prin salariile plătite angajaților și indirect prin intermediul lanțului de furnizori.

În contextul caracteristicilor prezentate anterior, vom denumi generic în analiza noastră aceste companii "companiile FIC", iar angajații lor vor fi "angajații FIC".

În anul 2017, un angajat FIC - al uneia dintre cele 46 de companii analizate - câștiga în medie un salariu net de 3.831 RON pe lună, cu peste 60% față de salariul mediu net pe economie de 2.338 RON

Salariul mediu net lunar în anul 2017

Sursa: Calcule pe baza datelor FIC și INS

În anul 2017, pentru a plăti un salariu mediu net lunar din România în valoare de 2.338 RON, angajatorul avea un cost total de 4.100 RON; în cazul unei companii FIC, costul total al unui salariu mediu net de 3.831 RON era de 6.700 RON.

Aceste sume includeau atât taxele și contribuțiile plătite de angajat, cât și cele plătite de angajator, peste salariul brut al angajatului¹.

Salariul mediu lunar în anul 2017

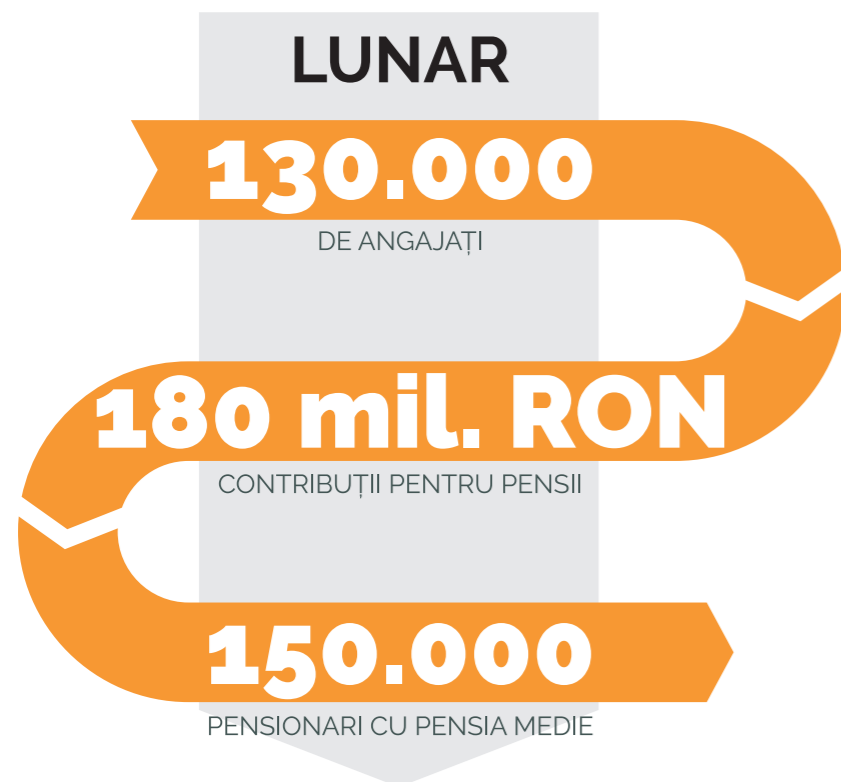
Sursa: Calcule pe baza datelor FIC și INS

¹ Începând cu anul 2018, Guvernul României a decis prin Ordonanța de Urgență nr. 79/2017 ca toate contribuțiile sociale să treacă în sarcina angajatului.

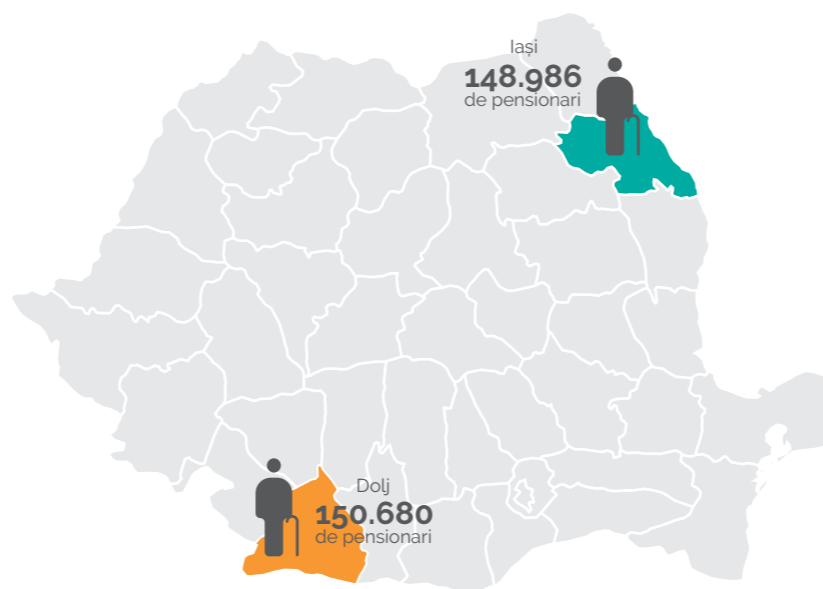
Contribuția lunară pentru pensii a fiecărui angajat FIC depășește suma de 1.069 RON, echivalentul pensiei medii din România în anul 2017.

Comaniile analizate au plătit lunar peste 180 milioane RON contribuții pentru pensii, pentru cei 130.000 de angajați. Suma poate fi tradusă în plata pensiilor medii pentru mai mult de 150.000 de pensionari din România.

Un angajat FIC susține 1,2 pensionari ce primesc pensia medie din România

De exemplu, dacă toți pensionarii din Dolj sau Iași (ambele județe au un număr de aproximativ 150.000 pensionari: 150.680 respectiv 148.986) ar primi pensia medie din România, am putea spune că toate pensiile din județ se plătesc din contribuțiile pentru pensii ale angajaților celor 46 de companii FIC.

România se confruntă cu un declin al populației în vârstă de muncă (15-64 ani) din cauza scăderii ratei natalității și a migrației semnificative², astfel că riscă să ajungă la un raport extrem de periculos între populația ocupată și pensionari, cu atât mai mult cu cât generația "decreștelor" se apropie de vârsta de pensionare.

Investițiile străine, au generat o competiție pentru forța de muncă bine pregătită, ducând la creșterea treptată a nivelului salariilor din România cu un impact indirect și asupra serviciilor sociale din România.

² Conform raportului "International Migration Report: 2017", România era în top 20 de țări din lume cu cei mai mulți emigranți (3,6 mil. de persoane, locul 17 în lume în anul 2017).

Pentru a plăti unui angajat FIC salariul net lunar de 3.831 RON, compania transferă către stat aproximativ 2.800 RON.

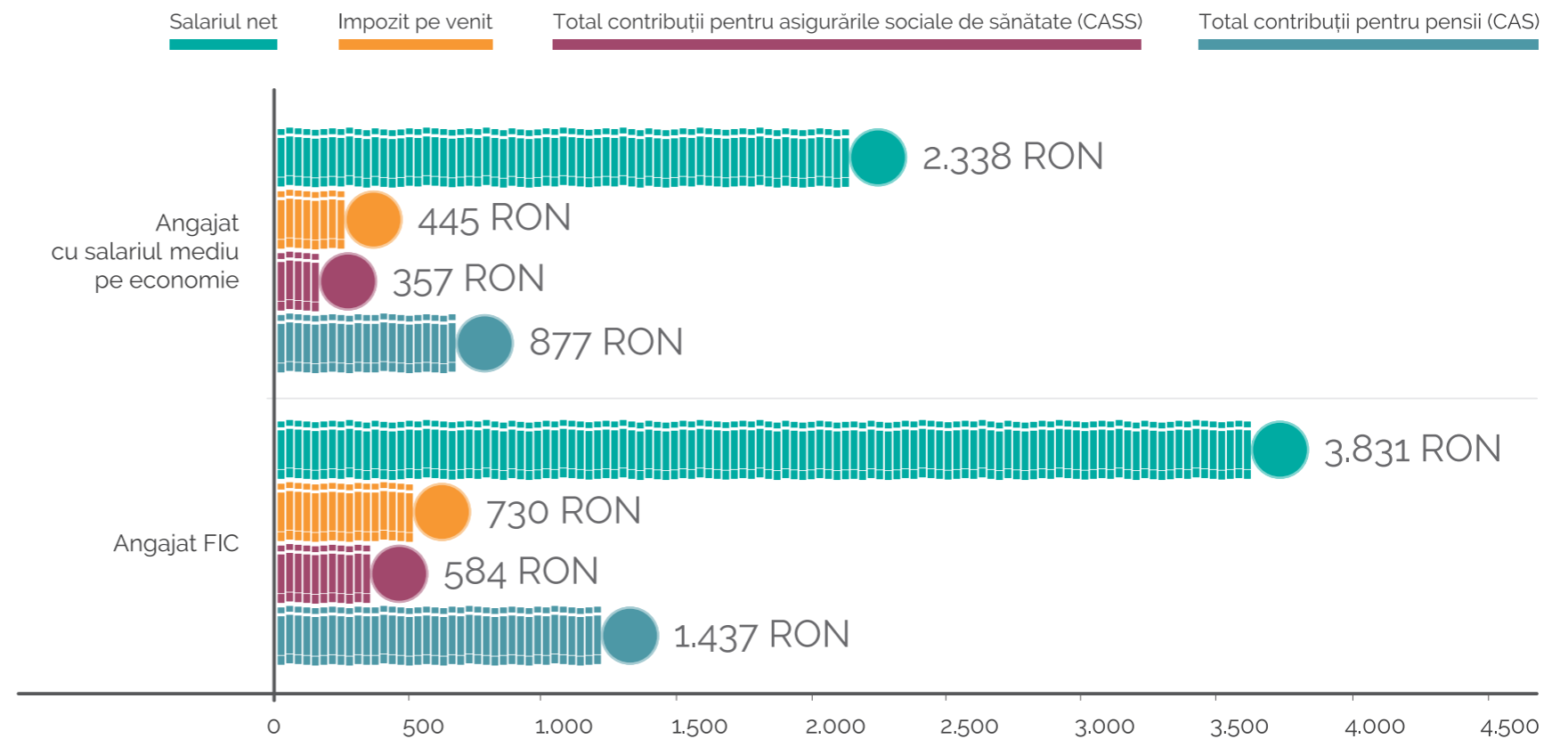
Total contribuții plătite pentru pensii, asigurări sociale de sănătate, impozit pe venit și salariul mediu net lunar, 2017

Pentru un angajat FIC care câștiga un salariu net de 3.831 RON pe lună în 2017, compania a virat statului peste 2.800 RON, constând în toate taxele și contribuțiile necesare.

Această sumă reprezenta mai mult decât salariul mediu net pe economie din anul 2017.

Statul colectează cei 2.800 de RON de la fiecare angajat FIC pentru a crea bunuri și servicii publice, pe care le pune la dispoziția tuturor cetățenilor. În medie, fiecare angajat FIC contribuie cu 35.000 de RON în fiecare an la bugetul de stat, fără să punem la socoteală accizele și TVA-ul pe care le plătește când face cumpărături sau alte taxe locale.

Aceste venituri nu ar exista fără activitatea economică a companiilor cu capital străin în care lucrează acești oameni.

Sursa: Calcule pe baza datelor FIC și INS

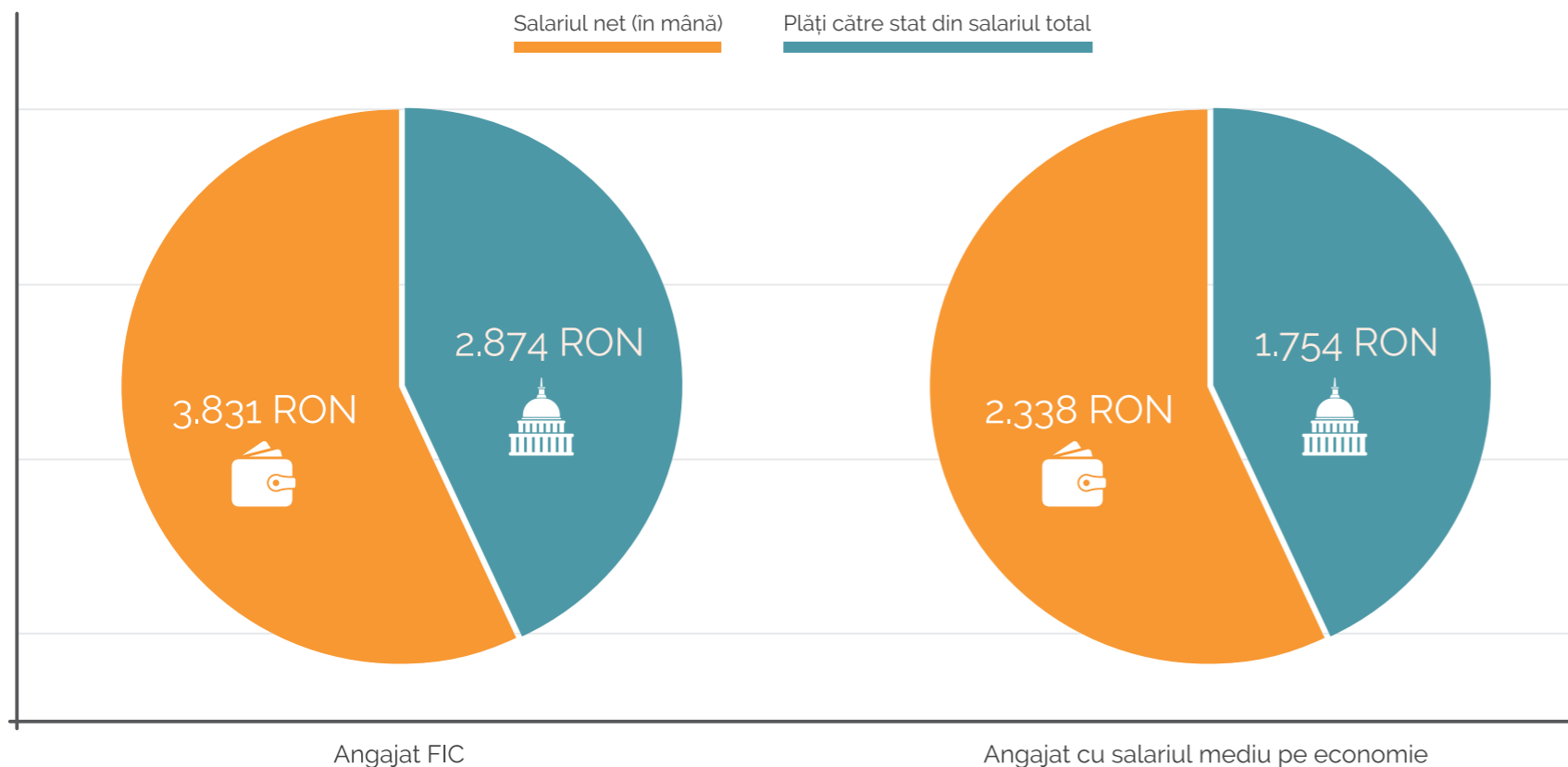
Suma contribuțiilor și impozitelor plătite lunar din salariul total pentru un angajat FIC depășește salariul mediu net din România.

Corporațiile sunt adesea blamate pentru faptul că își "exploatează" angajații - adică îi plătesc cu salarii mici - dar aceasta este o deformare a realității. În primul rând vedem că în companiile FIC media salarială este mult peste salariul minim. **În plus:**

Corporațiile plătesc la timp atât salariile, cât și contribuțiile angajaților - corporatiștilor;

Mediul de lucru dintr-o corporație este competitiv, oferă corporatiștilor numeroase oportunități și reprezintă o sursă de know-how/pregătire profesională. Acest aspect este susținut de faptul că în toate sondajele realizate de platformele de angajare, corporațiile sunt de fiecare dată în topul preferințelor celor care își caută un loc de muncă;

Sursa: Calcule pe baza datelor FIC și INS

În afară de salariul propriu-zis corporatiștii beneficiază de abonamente medicale la clinici private de sănătate, pensii private (Pilonul III) și reduceri la abonamentele pentru sport/nutriție/lectură, etc.;

Toți corporatiștii primesc salariile și bonusurile pe carduri bancare. Astfel, corporațiile contribuie la reducerea "economiei gri" din România;

Corporatiștii sunt clienți "bancabili", atât prin nivelul câștigului salarial net, cât și prin siguranța oferită de situația financiară a companiei pentru care lucrează. Aceștia pot accesa cu ușurință un credit de consum sau pentru locuință.

Obiectivul politicilor publice trebuie să fie atragerea investițiilor în industriile cu valoarea adăugată cât mai mare, unde și salariile sunt pe măsură.

Valoarea adăugată în economie

Atunci când vorbim despre cifra de afaceri și profiturile companiilor trebuie să ne alegem foarte bine unghiul din care vrem să privim.

Pe de o parte, la nivel macro este important să punem la un loc toate companiile cu toți angajații lor. Pe de altă parte, este destul de dificil să facem comparații între companii.

În România sunt companii cu zeci de mii de angajați și cifre de afaceri de miliarde de RON și companii cu 1-3 angajați și cifre de afaceri de câteva zeci de mii de RON. Cum susții o astfel de comparație? Chiar și la aceeași dimensiune companiile sunt greu de comparat. Cum compari profiturile obținute de un producător de automobile, cu cele ale unei companii din sectorul de energie sau de telecomunicații? Vorbim de industrii diferite, care se confruntă cu provocări diferite (local sau global) și care nu pot fi comparate.

O metodă de a vedea cât de productive sau cât de profitabile sunt companiile, este să analizăm aceste lucruri pe angajat. În funcție de ce resurse are disponibile un angajat - cifra de afaceri (CA) care îi revine în medie - el este mai mult sau mai puțin productiv.

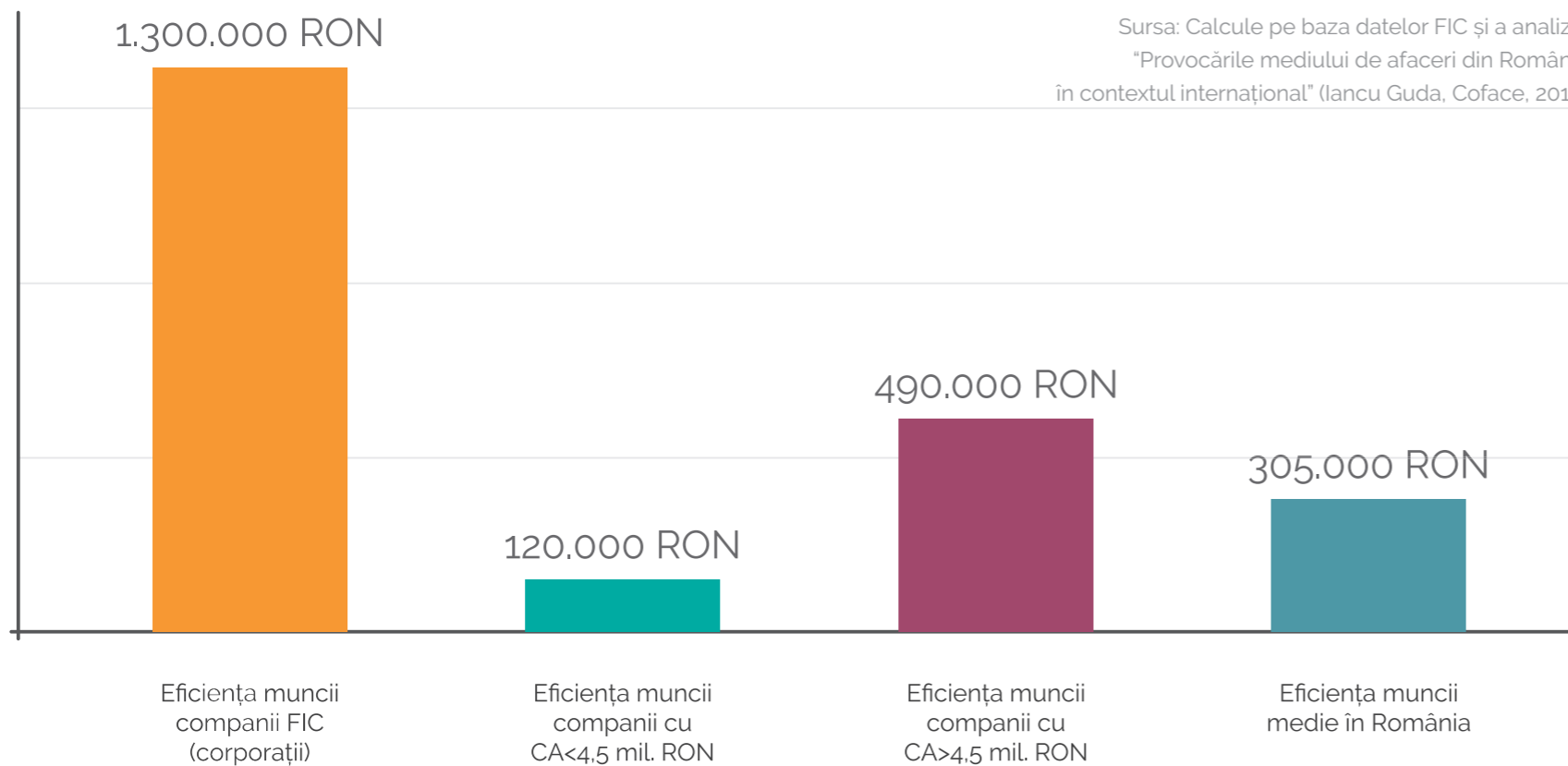
În companiile FIC analizate, fiecărui angajat îi revine o cifră de afaceri de **1,3 milioane RON**, mult mai mult decât media companiilor din România.

Eficiența muncii în cele 46 de companii FIC analizate este de peste 4 ori mai mare decât eficiența medie a tuturor companiilor din România.

Eficiența muncii (Cifra de afaceri /angajat mil. RON), 2017

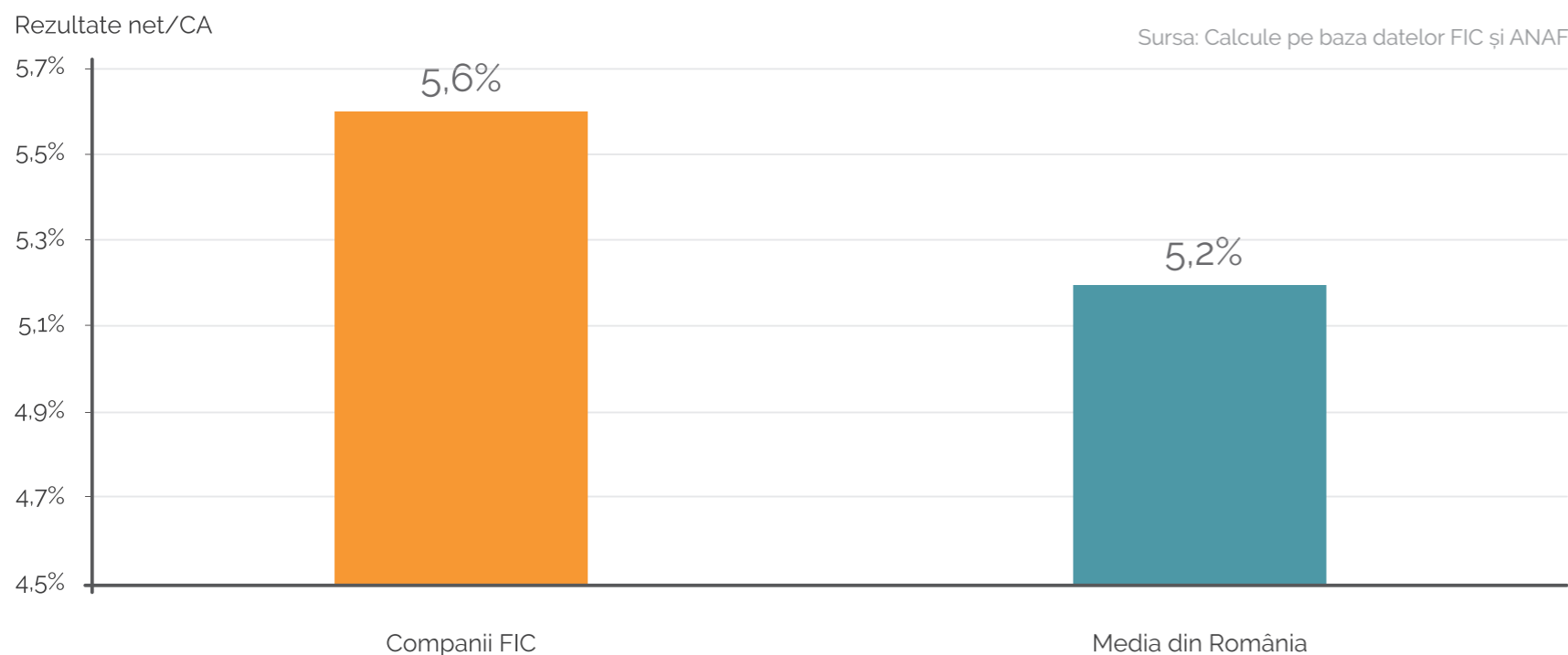

Corporațiile performează bine pentru că pun accentul pe toate cele trei componente care generează producția: investițiile de capital, forța de muncă (corporații sunt bine pregătiți, beneficiază de training-uri și primesc salarii peste media din România) și factorul total al productivității care este mai mare. În plus, toate aceste corporații pot opera în piețe deschise, fiind competitive la nivel european sau global.

Un element important care determină o parte din diferențele privind eficiența muncii între companiile FIC și media din România constă în economia de scară a celor dintâi. Acest aspect le permite companiilor FIC să realizeze profituri mai mari deoarece achiziționează mai ieftin volume mari de materii prime; au niveluri de producție mai mari, care permit specializarea angajaților și câștigă din volumele mari vândute. Tot economia de scară permite plata unor salarii peste medie.

**Profitabilitatea comercială³
a companiilor FIC este mai mare
decât media profitabilității
comerciale a tuturor companiilor
din România, 2017.**

Deși aceste informații sunt publice, tema profiturilor este folosită cel mai adesea în mod tendențios și distorsionat. Dacă „companiile străine”- de fapt ele sunt companii românești doar că au capital/acționariat străin - au profituri mici, li se reproșează că le ascund pentru a le "scoate" din țară. Dacă au profituri mari, sunt acuzate că le fac în detrimentul angajaților și atunci reproșul este că oferă salarii foarte mici. Dar sunt și multe alte voci care acuză aceleași companii că oferă salarii prea mari absorbind toată forța de muncă în detrimentul firmelor locale.

Din analiza noastră rezultă următoarele:

— Deși discursul împotriva capitalului străin spune că profitul raportat la cifra de afaceri a corporațiilor este foarte mic și implicit le acuză de practici de externalizare a profiturilor vedem că datele reale contrazic acest aspect.

Spre exemplu, în anul 2017, profitabilitatea comercială a companiilor FIC analizate a fost de 5,6%, peste media profitabilității comerciale a tuturor companiilor din România de 5,2%.

Acest aspect sugerează că dacă există cazuri de "externalizare" a profiturilor, acestea sunt punctuale și Agenția Națională pentru Administrare Fiscală are toate instrumentele legale pentru a face verificări și a aplica sancțiuni.

³ Profitabilitatea comercială a fost calculată ca raport între rezultatul net și cifra de afaceri a companiilor nefinanciare FIC analizate

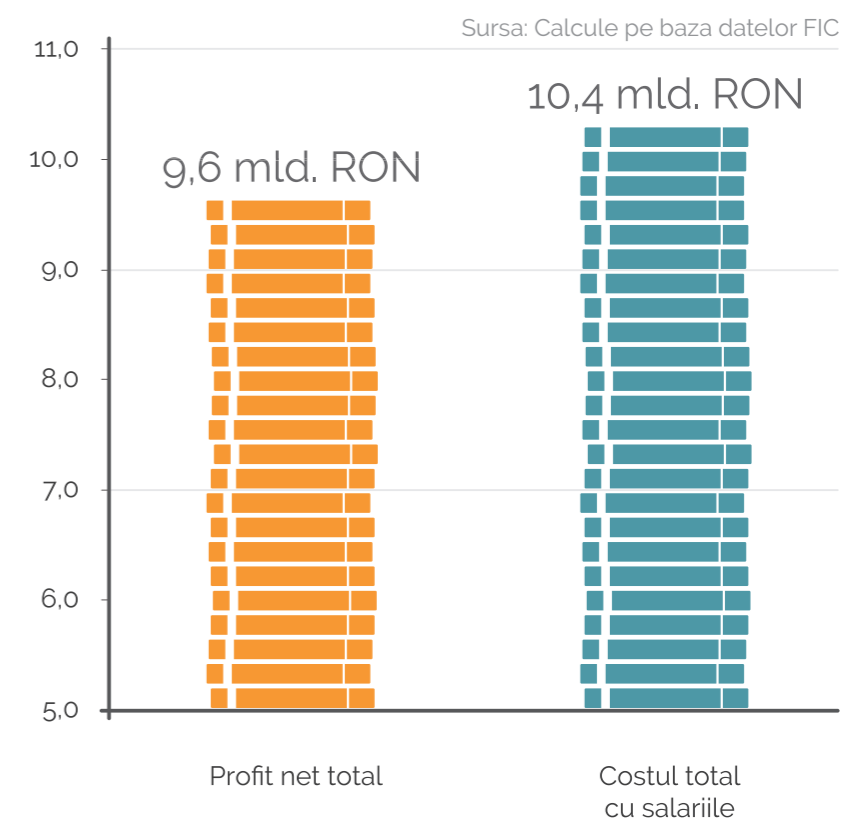
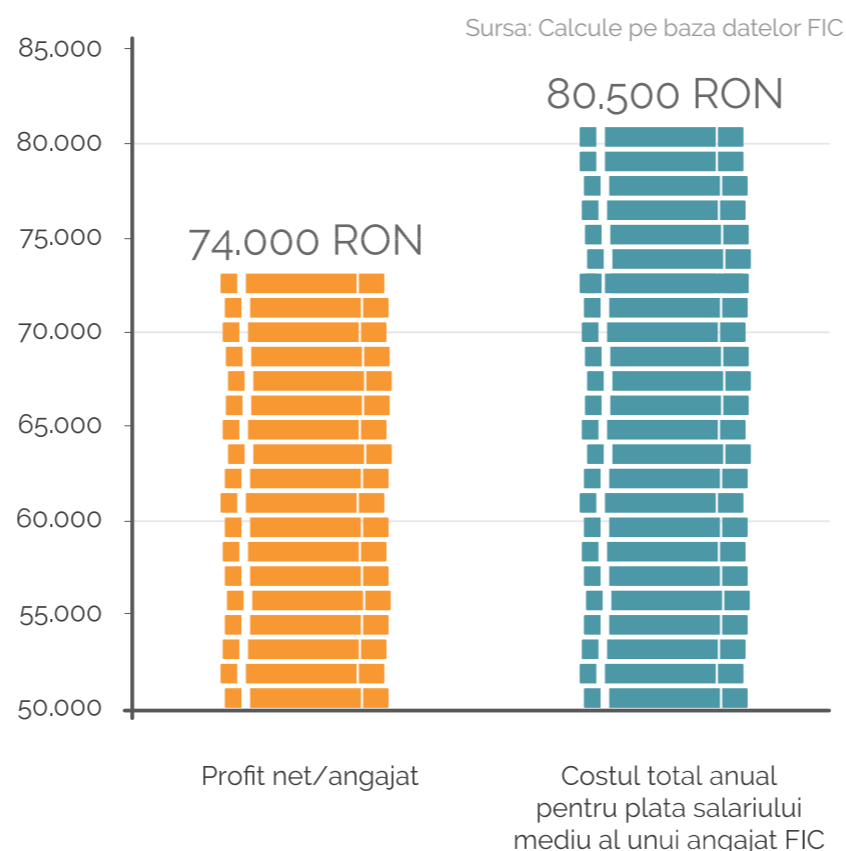
Profitul net realizat de fiecare angajat FIC în anul 2017 a fost de 74.000 RON dar, în același timp, costul cu salariul total al unei companii FIC pentru un salariu mediu net lunar de 3.831 RON a fost de 80.500 RON.

Profit net pe angajat realizat de companiile FIC și costul total pentru plata salariului mediu pe an al unui angajat, 2017

Profit net total realizat de companiile FIC și costul total cu plata salariilor, 2017

Companiile mari sunt mai productive, au tehnologie și management mai avansat și ca atare sunt mai profitabile decât media companiilor din România. În același timp, ele au costuri mai mari cu angajații.

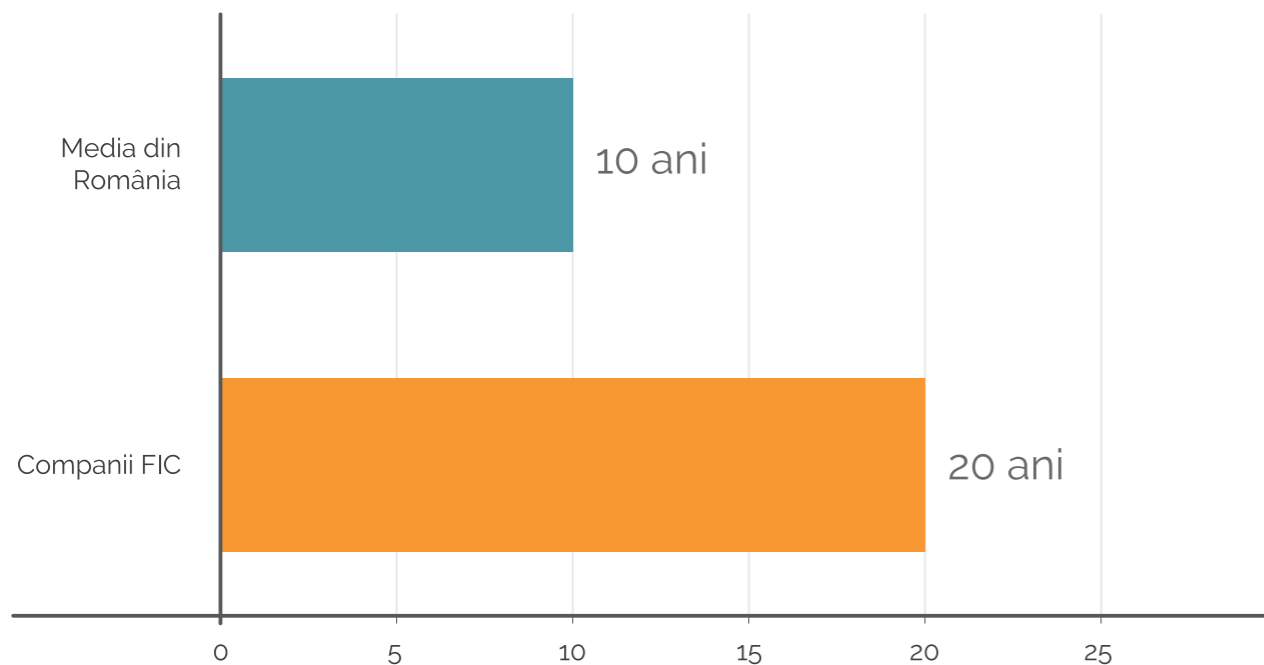
Dacă ne uităm și la cifrele globale ale celor 46 de companii FIC analizate putem observa că nu există un dezechilibru între profituri și salarii. În anul 2017, aceste companii au obținut profituri de 9,6 miliarde de RON și au plătit angajații cu 10,4 miliarde de RON.

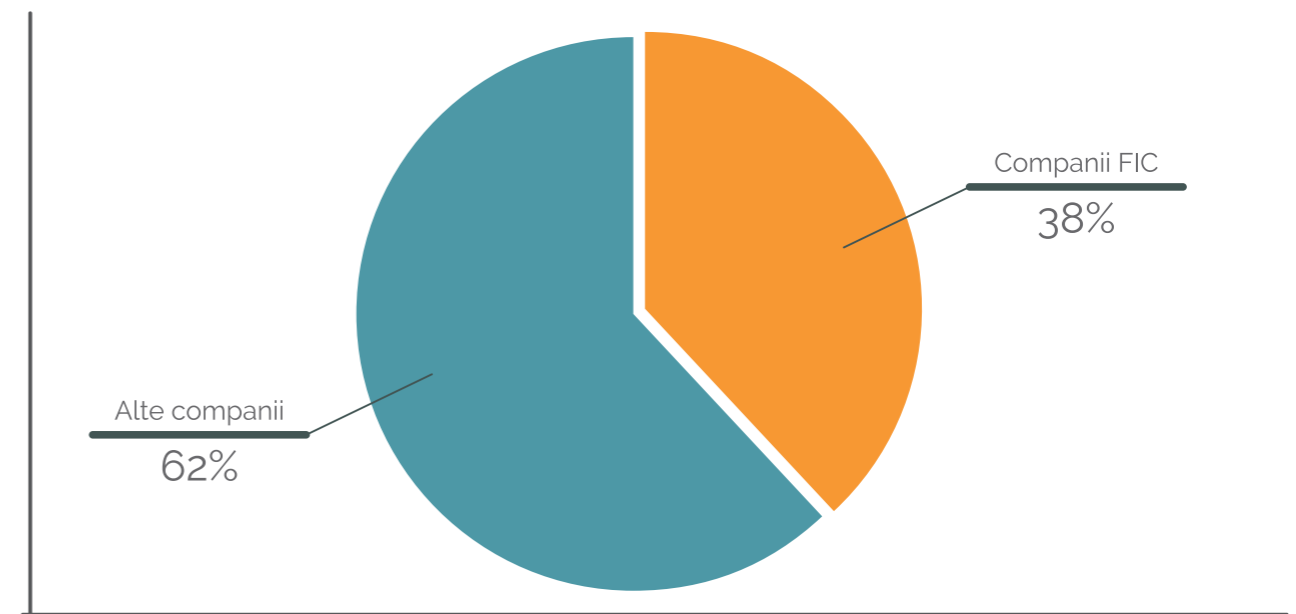
Companiile FIC analizate au o durată de activitate de 2 ori mai mare decât media din România.

Cele 46 de corporații membre FIC au virat la bugetul României TVA și accize în valoarea de 30 mld. RON, aproximativ 40% din total TVA și accize colectate de stat (80 mld. RON), 2017.

Sursa: Calcule pe baza datelor FIC și a analizei „România SRL, Oportunități și Provocări” (Iancu Guda, Coface, 2019)

Sursa: Calcule pe baza datelor FIC și MFP

Durata mare de activitate a companiilor FIC sugerează destul de clar că investitorii au venit în România să se dezvolte și să facă afaceri pe termen lung. Ele sunt strâns legate de o clasă mare de mijloc, de creșterea productivității și a bunăstării și de bunul mers al României în general.

Statul se bazează într-o foarte mare măsură pe sistemele eficiente și transparente ale companiilor care colectează accizele și TVA-ul și vedem că acestea o fac fără fraude și fără întârzieri de plată. Statul poate fi sigur în orice moment că aceste companii vor colecta accizele și TVA-ul și îl vor vira de îndată mai departe. Cheltuielile publice din România depind în mare măsură de funcționarea eficientă a acestui mecanism.

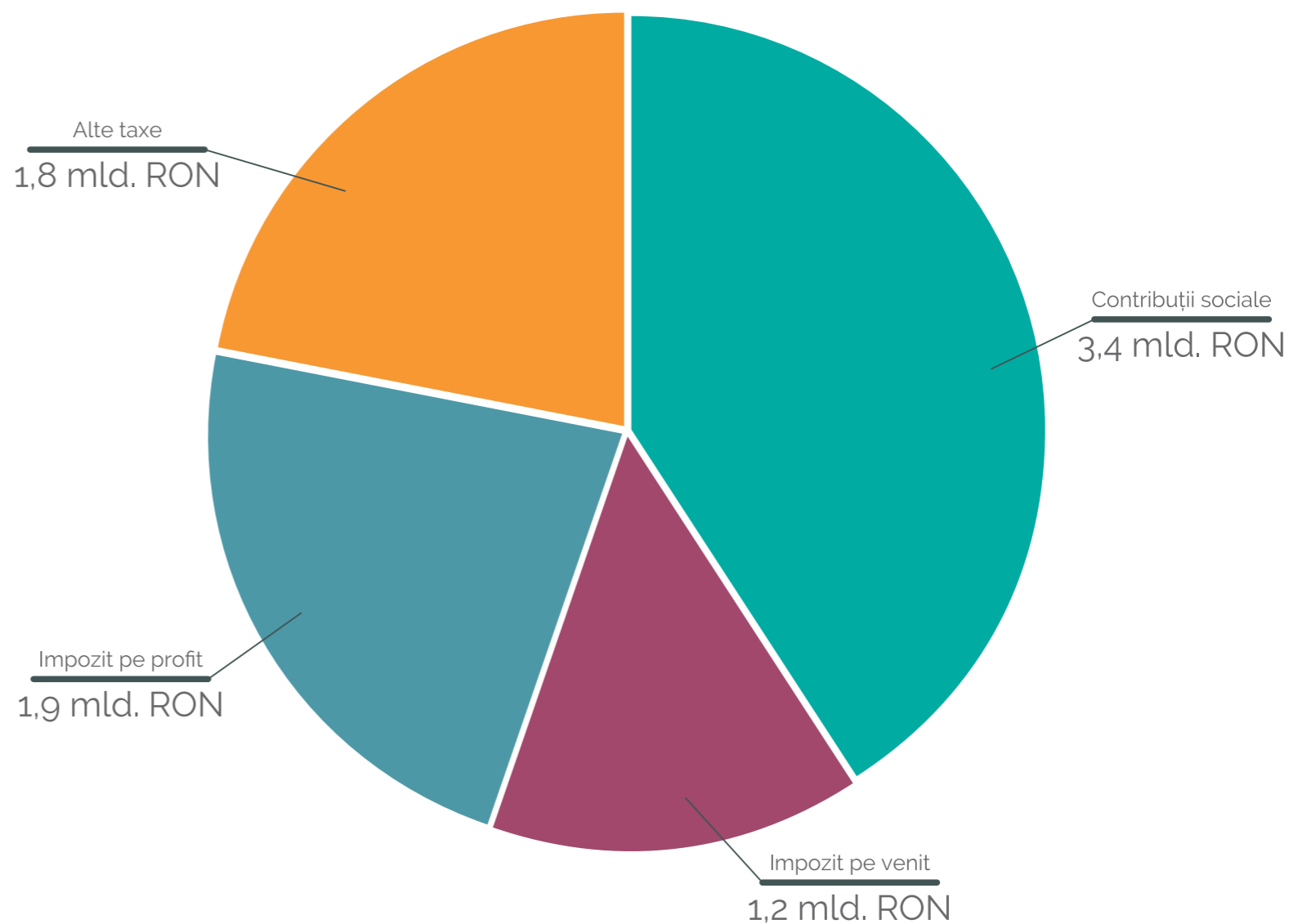
**Companiile FIC
au plătit taxe de peste 8 mld. RON
către bugetul României, mai mult de
jumătate reprezentând contribuțiile
sociale și impozitul pe venit
ale angajaților, 2017.**

Dacă lăsăm la o parte TVA-ul și accizele pe care aceste companii doar le colectează pentru stat, putem vedea că în anul 2017 acestea au contribuit la buget cu 8,3 miliarde de RON.

Prima observație care se impune este că din acești bani, impozitul pe profit nu reprezintă nicio pătrime și asta nu pentru că el nu ar fi plătit judicios.

Statul român colectează mult mai multe taxe decât impozitul pe profit pe care îl reține de la companii.

Sursa: Calcule pe baza datelor FIC

Cât reprezintă
cele 8,3 miliarde RON plătite
de cele 46 de companii FIC în 2017?

CU ACEASTĂ SUMĂ STATUL AR PUTEA:

1

Realiza autostrada Brașov – Bacău (160 km) – valoarea estimată de CNAIR fiind de 8,3 mld. RON (fără TVA).

8,3 mld. RON

160km de autostradă

2

Construi cele trei spitale regionale Iași, Cluj și Craiova fără a apela la fonduri europene – valoarea estimată a acestora fiind de aproximativ 1,2 mld. EUR (5,6 mld. RON).

5,6 mld. RON

3 spitale regionale

3

Realiza tronsonul de metrou M5 - valoarea estimată a acestuia fiind de aproximativ 730 mil. EUR (3,4 mld. RON).

3,4 mld. RON

tronsonul de metrou M5

Str. Ion Cămpineanu nr. 11,
010031 București, România
Telefon: + 40-21-222-1931
Website: www.fc.ro

Mai 2019, București - România